

Tingshusets nya entré blev populär

Detta exempel visar hur en kommun arbetade för att öka tillgängligheten till en kulturhistoriskt värdefull byggnad genom att bygga en ramp. Man kunde inte bygga rampen vid den gamla huvudingången utan fick använda sidoentrén. Resultatet blev bra och nu väljer alla användare helst den här ingången, inte bara personer med nedsatt rörelseförmåga.

Aktör:

Melleruds kommun

Var:

Mellerud

Kommunkategori:

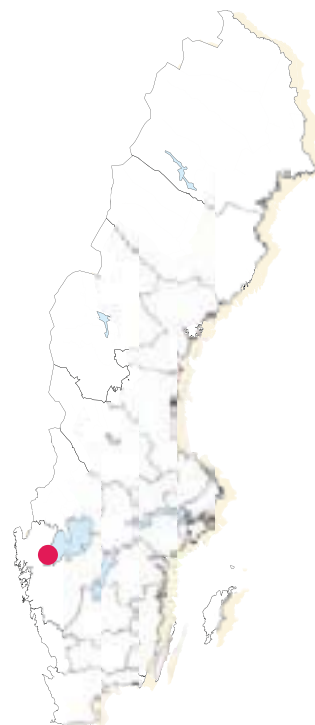
övrig kommun, mindre än 12 500 invånare, (9 261 invånare)

Typ av ägare:

kommunal ägare

Hyresgäst:

kommunal verksamhet, museum med mera

Hinder att åtgärda

Nästan omöjligt att komma in

Tingshuset byggdes 1909 men fungerar inte längre som tingshus utan inrymmer nu fullmäktigesalen och på andra våningen Melleruds museum och släktforskningsarkivet. Byggnaden är mycket välbesökt.

Tingshuset behövde upprustas, fönster skulle renoveras och dräneringen behövde ses över. När huset inventerades tittade man också på tillgängligheten. Den höga trappan vid entrén var omöjlig att använda för personer med nedsatt rörlighet. Alternativet var sidoentréerna, men de var också mycket svårtillgängliga.

Även med hjälp av assistenter var det svårt för personer med rörelsehinder att ta sig in i byggnaden, enligt Inger Andersson, som är tillgänglighetsinventerare och spindeln i nätet för Melleruds tillgänglighetsarbete. Tillgängligheten till byggnaden måste alltså bli mycket bättre.

Sidoentrén blev lösningen för tillgängligheten

Handikapprådet ville helst att huvudentrén skulle vara tillgänglig men stadsarkitekten godkände inte en sådan förändring av den kulturhistoriskt värdefulla byggnaden. I stället fick man titta på en lösning för sidoentrén och arbetade mycket med att få en ramp som smälte väl in med övriga huset.

– I dag har sidoentrén blivit den entré som folk använder, både de som behöver rampen och de som egentligen inte behöver den, säger en nöjd Inger Andersson. Sidoentrén ligger faktiskt bättre till, från handikappparkeringen är det bara raka vägen in i huset.

Även invändigt förbättrades tillgängligheten. Tidigare fanns en alltför brant ramp som man måste ta sig upp för. Man valde att helt plana ut höjdskillnaden. Dörröppningen flyttades till samma nivå som golvet innanför och ytan utanför entrédörren.

Före åtgärd

Foto: Lars Nilsson, Melleruds kommun

Byggnadens huvudentré med sin höga trappa.

Arbetsprocess och organisation

Arbetsprocessen

Det kommunala handikapprådet tog upp frågan om vilken av entréerna som skulle göras tillgänglig och på vilket sätt detta skulle ske. Till en början förordade de starkt huvudentrén, men det gick inte stadsarkitekten med på eftersom det skulle förändra byggnaden för mycket. Samhällsbyggnadschefen tog fram ett förslag på lösning för sidoentrén och efterhand som lösningarna diskuterades blev handikapprådet mer och mer positivt till att göra den entrén tillgänglig.

– När ritningsgranskningrådet granskat de färdiga ritningarna kunde man glatt klubba igenom förslaget, säger Inger Andersson. Alla tyckte att lösningen var bra och att hela byggnaden får ett lyft av den nya entrén.

Samhällsbyggnadschefen i kommunen upplevde inte att det var svårare att arbeta med en kulturhistoriskt värdefull byggnad. Materialet till rampen valdes för att passa ihop med resten av byggnaden, men de valen hade gjorts i vilket fall som helst. Utgångspunkten var att rampen skulle fungera så bra som möjligt utan att bli för framträdande.

Arbetsgruppen

Inblandade i arbetsprocessen var det kommunala handikapprådet, ritningsgranskarrådet och samhällsbyggnadschefen.

Ekonomi

Billigare än beräknat

Tillgänglighetsarbetet finansierades inom ramen för byggnadens underhåll.

– Kostnaden blev faktiskt mycket lägre än vad samhällsbyggnadschefen trodde att den skulle bli när vi jobbade med Tingshuset, påpekar Inger Andersson. Att kommunen gjorde ombyggnaden själv bidrog till att hålla nere kostnaden.

Svårigheter i processen

Framför allt har det varit en utmaning att göra ändringar i en kulturhistoriskt värdefull byggnad, det krävs en ganska stor insats för att hitta lösningar som inte påverkar husets uttryck för mycket. Annars tycker inte Inger Andersson att det har varit några större problem.

– Till att börja med ville handikapprådet absolut bygga om huvudentrén men diskussionen om olika lösningar skapade enighet, säger Inger Andersson. Hon poängterar vikten av samarbete.

Hänvisning till föreskrift och Boverkets kommentarer

6 § Fysiska hinder i form av mindre nivåskillnader, tunga dörrar och felaktigt placerade eller felaktigt utformade manöverdon ska avhjälpas.

Ur det allmänna rådet: "Mindre nivåskillnader bör överbryggas, exempelvis med ramper. Även om rampen är kort är det viktigt att lutningen inte är brantare än 1:12, på grund av risken att falla eller välta baklänges. En lutning på 1:20 eller flackare bör eftersträvas. Rampen bör ha jämn och halkfri yta, vara minst 1,3 m bred och ha avåkningskydd. Om det finns plats, bör en trappa finnas som komplement till rampen".

Boverkets kommentarer

Reglerna kräver inte att det är huvudentrén som anpassas. (När man bygger en ny byggnad ska dock huvudentrén vara tillgänglig och användbar för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga, se Boverkets byggregler BBR avsnitt 3:132.) I det här fallet har rampens lösning och utformning påverkats starkt av de praktiska förutsättningarna på platsen och hänsyn till byggnadens kulturhistoriska värden.

Positiva effekter av arbetet

Tillgänglighet är bra för alla

Under arbetet med att förbättra tillgängligheten till Tingshuset har det visat sig att åtgärder inte behöver bli så dyra. Utfallet i Tingshuset var mycket bättre än väntat och det visar att alla har nytta av bättre tillgänglighet.

– Det som är nödvändigt för en del är bra för alla, kommenterar Inger Andersson.

I Melleruds kommun används nu Tingshuset som ett referensexempel på hur man kan arbeta med enkelt avhjälpna hinder.

– Tingshuset har blivit både funktionellt och vackert. Dessutom är det ett bra exempel på att alla kan vara delaktiga i processen, säger Inger Andersson.

Fortsatt arbete

Avhjälpa fler hinder

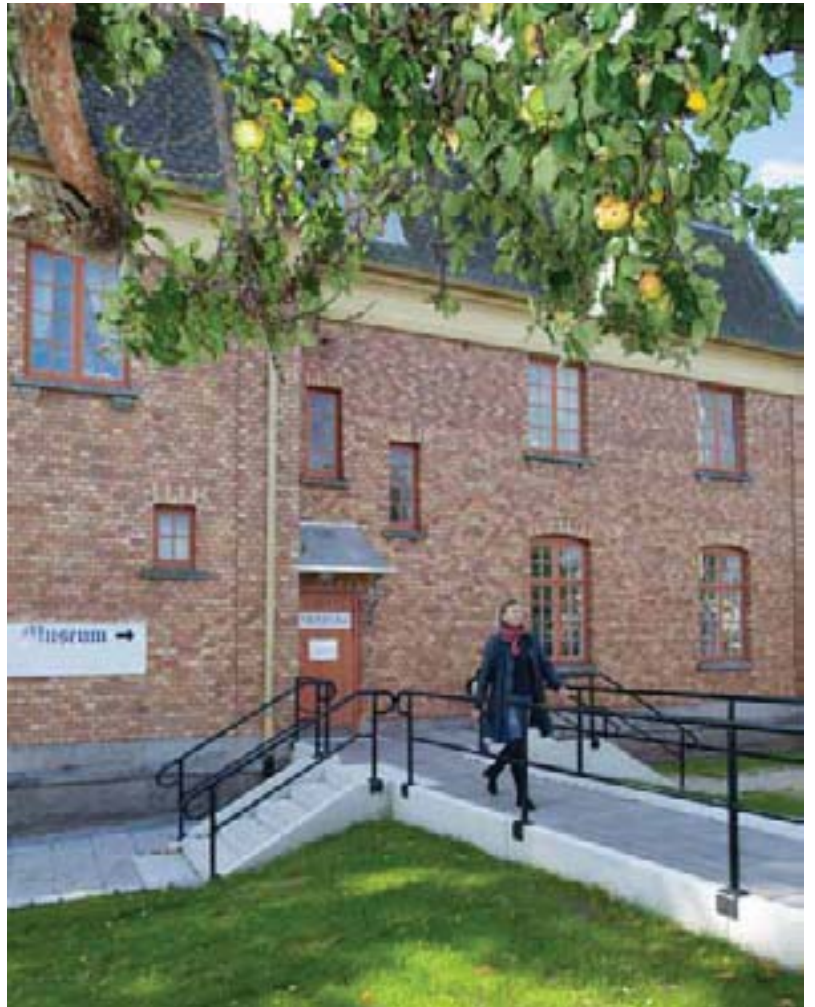
Tidigare hade man ingen budget för enkelt avhjälpna hinder. Men efter åtgärden med Tingshuset avsatte kommunen en årlig budget för arbetet och de arbetar nu vidare med åtgärderna.

Melleruds museum

En ny ramp och trappa har byggts vid sidoentrén. Huvudentrén har fått behålla sin ursprungliga trappa.

Intervju med Olof Ljung, arkivarie och chef för Melleruds museum och släktforskningsarkiv

Lättare att ta sig till museet

Olof Ljung är arkivarie och chef för Melleruds museum och släktforskningsarkiv. Museet finns i Tingshuset och är inrymt i de två övre våningsplanen.

– Rampen till sidoentrén har betytt mycket för alla besökare till museet, inte bara för dem som sitter i rullstol. Rent allmänt är den mycket omtyckt, jag använder den själv, den är bekväm i min ålder. Tidigare var det ganska svårt att ta sig in, trappan till huvudentrén är gammal och inte avsedd för en person med funktionsnedsättning. Nu är det bara att trycka på en knapp för att komma in och få glädje av museet, oavsett om man sitter i en rullstol eller har en annan funktionsnedsättning, säger Olof Ljung.

– Jag vet inte om det har blivit så mycket större tillströmning med rampen. Det gäller ju också att man har ett intresse av vårt museum. Men rent allmänt är det bra att man tar bort enkelt avhjälpna hinder. Och här är alla hundra procent positiva. Jag tycker också att man följt med tiden med en smakfullt utförd ramp, säger Olof Ljung.

